

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университеті Медицина және денсаулық сақтау
факультеті

«7М 1128380 Қоғамдық денсаулық сақтау»
Мамандық бойынша білім беру бағдарламасы

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» КУРСЫНЫҢ САБАҚТАРЫНА НҰСҚАУЛЫҚ
3 кредит

Автор

Ф.А.Искакова, м.ғ.д., м.ғ.д

Алматы, 2019

«ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» курсының тақырыптары

Мазмұны	Деректер тақырыбы	Сағаты	Макс. ұпайлар
Модуль I. Эпидемиология негіздері мен түсініктері			
Сынып 1	Эпидемиологияның анықтамасы, мақсаты мен міндеттері. Себепті ойлау. Негізгі эпидемиологиялық функциялар. Эпидемиологиялық көзқарас.	2	14
Сынып 2	Аурудың пайда болуы туралы түсінік. Аурудың табиғи тарихы және спектрі. Инфекция тізбегі. Эпидемиялық аурулардың пайда болуы.	2	14
Сынып 3	Сандық және білікті эпидемиология. Тәуекелдік шаралары. Жиілік өлшемдері. Ауру мен өлімнің жиілігі. Туу (туу) шаралары. Қауымдастық шаралары. Қоғамдық денсаулыққа әсер ету шаралары.	2	14
	ОСӨЖ. 1-3 тақырыптар бойынша магистранттарға өзіндік жұмыс жүргізіледі		
	СӨЖ 1. 1-3 сынып тақырыптары бойынша реферат және шолу.		30
Сынып 4	Эпидемиологиялық зерттеу. Ауруды зерттеу.	2	14
Сынып 5	Қоғамдық денсаулық сақтауды бақылау. Қоғамдық денсаулықты қадағалаудың мақсаты мен сипаттамасы. Бақылауға арналған денсаулық проблемаларын анықтау. Бақылау үшін деректерді анықтау немесе жинау. Деректерді талдау және түсіндіру. Деректер мен интерпретацияларды тарату. Бақылауды бағалау және жетілдіру	2	14
	РБ 1		100
Сынып			
Сынып 6	Эпидемиологиялық зерттеулерді жобалау. Сипаттамалық зерттеулер. Сипаттамалық зерттеулер: кейс есептері, кейстер сериялары, экологиялық және көлденең қималар.		
Сынып 7	Аналитикалық зерттеулер. Істерді бақылау: беріктік пен шектеулер, медицинада қолданылатын өлшеу бірлестігі. Ассоциация немесе артық тәуекел шаралары. НЕМЕСЕ, RR, AR, AR%, PAR, PAR%. Практикалық жұмыс: мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолдана отырып, кейстерді бақылауды талдау.	2	14
Сынып 8	Аналитикалық зерттеулер. Когортты зерттеу: беріктік пен шектеулер, өлшеу ассоциациясы, зерттеулердегі экспозицияны өлшеу (RR, AR, AR%, PAR, PAR%). Медицинада когорттық зерттеулерді қолдану. Практикалық жұмыс: мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолдана отырып, кейстерді бақылауды талдау.	2	14
	СОӨЖ 2. Магистранттардың өзіндік жұмыстарына арналған кеңестер 6-7 тақырыптар бойынша өткізіледі.		

	Мәтіндік және графикалық мазмұн, Power Point презентациясын дайындау.		
	СӨЖ 2. Медицинадағы аналитикалық зерттеулер.		15
Сынып 9	Эксперименталды зерттеулер Эксперименталды зерттеулер. Рандомизацияланған бақыланатын және рандомизацияланбаған сынақ. Стратификацияланған, кроссовер, факторлық дизайн және топтық рандомизация. Күш және шектеулер. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.		14
Сынып 10	Эпидемиологиялық зерттеулерге шолу.	2	14
	Аралық бақылау емтиханы		100
Модуль III. Эпидемиологияның түрлері			
Сынып 11	Диагностикалық және скринингтік сынақтар. Сынақтардың сезімталдығы мен ерекшелігі.	2	14
Сынып 12	Эпидемиологиядағы статистикалық әдістер. Метаталдау. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.	2	14
	ОЖСӨЖ 4. Магистранттардың өзіндік жұмысына кеңес беру 11-12 тақырыптар бойынша жүргізіледі.		
	СӨЖ 4. Клиникалық сынақ 1.		15
Сынып 13	Медицинадағы DERTH моделі. Медицинада эпидемиологиялық зерттеулерді енгізу. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.	2	14
Сынып 14	Экспозицияға бағытталған эпидемиология: кәсіптік, экологиялық, тамақтану, радиациялық, физикалық белсенділік эпидемиологиясы.	2	14
	ОСӨЖ 5. Магистранттардың өздік жұмыстарына кеңес беру 13-14 тақырыптар бойынша жүргізіледі.		
	СӨЖ 5. Клиникалық эпидемиология және дәлелді медицина.		15
Сынып 15	Нәтижеге бағытталған эпидемиология: инфекциялық эпидемиология, жүрек-тамыр аурулары және денсаулық, қатерлі ісік эпидемиологиясы, қант диабеті эпидемиологиясы, психиатриялық бұзылулар	2	14
	РБ 3		100
	Қорытынды емтихан		100

1 Модуль Эпидемиология негіздері мен түсініктері

Сынып 1. Эпидемиологияға кіріспе. Эпидемиологияның анықтамасы. Эпидемиологиялық әдістер мен түсініктердің тарихы. Негізгі эпидемиологиялық функциялар. Себепті ойлау. Негізгі эпидемиологиялық тәсіл.

Мазмұны. Эпидемиология - бұл халықтың белгілі бір тобына таралатын ауруларға байланысты жиілік пен детерминанттарды зерттеу. Соңғы жылдары эпидемиология денсаулық сақтау саласында да, клиникалық практикада да маңызды мәселеге айналды.

Эпидемиология аурудың алдын-алудың негізгі ғылымы болып табылады және мемлекеттік саясатты, сондай-ақ әлеуметтік және құқықтық салаларда даму мен бағалауда үлкен рөл атқарады.

Эпидемиологиялық зерттеулер медицинада эпидемиологиялық зерттеулерді қолданады.

Эпидемиология және клиникалық эпидемиология адамдардың денсаулығына қатысты мәселелерді шешуде тығыз байланысты. Сандық және білікті эпидемиология.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013

2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008

3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007

4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.

5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline

4. www.cockraine.library

5. www.PubMed

Сынып 2. Аурудың пайда болуы туралы түсінік. Аурудың табиғи тарихы және спектрі.

Инфекция тізбегі. Эпидемиялық аурулардың пайда болуы.

Контент. Эпидемиологияның шешуші мәні - ауру және басқа денсаулық жағдайлары популяцияда кездейсоқ пайда болмайды, аурудың қоздырғыштарының бірқатар модельдері ұсынылды. Жұқпалы аурудың дәстүрлі моделі сыртқы агент, сезімтал хост және қоздырғыш пен агентті жақындастыратын ортадан тұрады. Бұл модельде ауру агент пен оның сезімтал хосттың өзара әрекеттесуі нәтижесінде қоздырғыштың көзден сол хостқа берілуін қамтамасыз ететін ортада болады.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline

4. www.cockraine.library

5. www.PubMed

3-сынып. Сандық және білікті эпидемиология. Тәуекелдік шаралары. Жиілік өлшемдері. Ауру және өлім-жітім жиілігі. Туу (туу) шаралары. Қауымдастық шаралары. Қоғамдық денсаулыққа әсер ету шаралары.

Мазмұны Сандық және сапалық зерттеулер мәліметтерді жинау және талдау үшін әртүрлі зерттеу әдістерін қолданады және олар зерттеу сұрақтарына жауап беруге мүмкіндік береді. Сандық деректер үшін статистикалық талдау әдістері, айнымалылар арасындағы байланыс; ал сапалы деректер үшін мәліметтердің заңдылықтары мен мағыналарын түсіндіру үшін тақырыптық талдау сияқты әдістер қолданылды. Сапалық vs. сандық зерттеу. Сипаттамалық зерттеу дизайны бір немесе бірнеше айнымалыны зерттеу үшін сандық және сапалық әдістердің алуан түрін қолданады. Зерттеуші ауруға және оның нәтижелеріне байланысты айнымалыларды бақылайды және өлшейді.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline
4. www.cockraine.library
5. www.PubMed

4 Сынып. Эпидемиологиялық зерттеу. Ауруды зерттеу.

Мазмұны Аурудың өршуі - бұл күтілгеннен көп жағдайлардың туындауы немесе жиі кездесуі. Күн сайын денсаулық сақтау басқармалары тергеуді қажет ететін жағдайлар немесе ауру туралы біледі. Бақылау деректерін талдаудың бір әдісі - бұл зертханалар мен медициналық қызмет көрсетушілер денсаулық сақтау департаменттеріне жүйелі түрде жіберілетін инфекциялық аурулар туралы есептер. Тергеу гастроэнтериттің жоғарылауына электр қуатының үзілуі кезінде бұзылған ет тұтынуымен байланысты болуы мүмкін екенін көрсетті. Ауруды зерттеудің кезеңдері далалық жұмыстарға дайындалу, аурудың пайда болуын анықтау, диагнозды тексеру, жұмыс жағдайының анықтамасын құру, жағдайларды жүйелі түрде тауып, ақпаратты жазып алу, эпидемиологиялық сипаттаманы орындау, гипотеза жасау, гипотезаларды эпидемиологиялық тұрғыдан бағалау, қажет болған жағдайда қайта қарау, гипотезаларды нақтылау және қайта бағалау, зертханалық және / немесе экологиялық зерттеулермен салыстыру және салыстыру, бақылау және алдын алу шараларын жүзеге асыру, бақылауды бастау немесе жүргізу, нәтижелерді хабарлау. Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді,

талқылайды және сипаттама береді. Сабактың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар. Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org
2. www.cdc.gov
3. www.medline
4. www.cockraine.library
5. www.PubMed

5 сынып. Қоғамдық денсаулықты бақылау.

Мазмұны Денсаулық сақтау басқармасы халықтың денсаулығын бақылау және бақылау функциясы бар «Қоғамдық денсаулық сақтауды қадағалау» бағдарламасын қолдана отырып, халықтың денсаулығын қорғауға жауап береді. PHS-тің міндеттері - қадағалауға арналған денсаулыққа қатысты проблемаларды анықтау және бақылау, деректерді талдау

және түсіндіру үшін деректер жинау, деректер мен түсіндірмелерді тарату, қадағалауды бағалау және жетілдіру, рефераттар, сілтемелер.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру
Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.
Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008
Ұсынылған оқулық: Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
1. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
2. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
3. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
4. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline

4. www.cockraine.library

5. www.PubMed

II Модуль. Эпидемиологиядағы әдістемелік тәсілдер

6-сынып. Эпидемиологиялық зерттеулердің түсінігі мен дизайны. Сипаттамалық зерттеулер: кейс есептері, кейстер сериялары, экологиялық және көлденең қималар ..

Мазмұны Эпидемиологиялық зерттеулер: бақылау және эксперимент. Сипаттамалық зерттеулер жағдай мен популяциядағы уақыт, орын және адамға байланысты заңдылықтарды анықтайды. Сызба жұмыстары қандай сұрақтарға, қашан, қайда, қашан және қалай жауап береді, бірақ неге және қалай сұрақтарға жауап бермейді. Гипотеза сипаттамалық зерттеу негізінде қалыптасады. Кейс-баяндама, кейс-серия, экологиялық және көлденең зерттеулер. Артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау. Медицинада қолдану. Бірлестіктерді өлшеу. Экологиялық зерттеу дизайны халықтың денсаулығын бақылау, ауқымды салыстырулар жасау, қауіп-қатер факторлары мен ауру деңгейіне популяция деңгейінің қатынасын зерттеу үшін қолданылады. Көлденең зерттеуде тергеуші зерттеу нәтижелері мен зерттеуге қатысушылардың әсерін зерттеу үшін белгіленген қосу және алып тастау өлшемдері бойынша бір уақытта өлшейді.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру
Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада

қолданылатын нәтижелер мен шамалар.
Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.
Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline

4. www.cockraine.library

5. www.PubMed

7 сынып. Аналитикалық зерттеулер. Істерді бақылау: медицинада қолданылатын күштер мен шектеулер. Ассоциация немесе артық тәуекел шаралары. NEMECE, RR, AR, AR%, PAR, PAR%.

Мазмұны Содан кейін аналитикалық зерттеулер нақты гипотезаларды тексеру үшін алынады. Субъектілердің үлгілері анықталып, әсер ету күйі мен нәтижесі туралы ақпарат жиналады. Аналитикалық зерттеудің мәні, тақырыптар мен нәтижелер арасындағы байланыс дәрежесін бағалау үшін пәндер топтары салыстырылады. Істерді бақылау зерттеу экспозицияның нәтижемен байланысты екенін анықтауға арналған (яғни ауру немесе қызығушылық жағдайы). Істерді бақылауды қарапайым сипаттауға болады. Алдымен жағдайларды (нәтижесі белгілі топ) және басқару элементтерін (нәтижесі жоқ белгілі топ) анықтаңыз. Талдау кезеңінде екі топтың әрқайсысында өлшенген айнымалы мәндердің әрқайсысының жиілігін есептеңіз. Экспозиция мен нәтиже арасындағы байланыстың беріктігін өлшеу ретінде кейстерді бақылау нәтижелері коэффициенттерді береді. Коэффициенттер коэффициенті - бұл іс тобындағы әсер ету коэффициенттерінің бақылау тобындағы экспозиция коэффициенттеріне қатынасы.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру
Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.
Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007

4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

1. www.who.org
2. www.cdc.gov
3. www.medline
4. www.cockraine.library
5. www.PubMed

8 сынып. Аналитикалық зерттеулер. Когортты зерттеу: беріктік пен шектеулер, медицинада қолданылуы. Практикалық жұмыс: мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолдана отырып, кейстерді бақылауды талдау. Аурулардың пайда болуын бағалау және өлшеу. Зерттеулерде экспозицияны өлшеу: RR, OR, AR, AR%, PAR, PAR%. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.

Мазмұны Когортты зерттеу - бұл қауіп факторларын анықтауға бағытталған негізгі аналитикалық зерттеу. Олар ашық және жабық, ретроспективті және проспективалы болды. Аурулардың пайда болуын бағалау және өлшеу. Зерттеулерде RR, OR, AR, AR%, PAR, PAR%

көмегімен өлшеу. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс. Халық денсаулығының жиынтық шаралары - бұл белгілі бір халықтың денсаулығын бір сан ретінде көрсету үшін өлім және өлімге әкелмейтін денсаулық нәтижелері туралы ақпаратты біріктіретін шаралар. Жиынтық шаралардың кең ауқымы ұсынылған (мысалы, белсенді өмір сүру ұзақтығы, мүгедектіктен аз өмір сүру ұзақтығы, деменциясыз өмір сүру ұзақтығы, өмір сүрудің бейімделмеген ұзақтығы, денсаулығы түзелген өмір сүру ұзақтығы, салауатты өмір сүру жылдары, салауатты өмір жылдары, мүгедектік) - түзетілген өмір жылдары және т.б.). Тірі қалудың қарапайым қисық сызығының негізінде бұл шараларды кеңінен екі отбасыға бөлуге болады: денсаулықты күту және денсаулыққа байланысты кемшіліктер.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

9 сынып. Эксперименттік зерттеулер. Рандомизацияланған бақыланатын және рандомизацияланбаған сынақ. Стратификацияланған, кроссовер, факторлық дизайн және топтық рандомизация. Клиникалық зерттеулерді жобалау (кезендер, дәрілердің қауіпсіздігі және тиімділігі).

Мазмұны Эксперименттік зерттеулер дегеніміз - тергеуші терапевтік режим немесе басқа параметр сияқты зерттеу факторларын немесе тақырыптарды жасанды түрде жасайтын зерттеулер. Эксперименталды зерттеу көптеген зертханалық жағдайда гипотезаны тексерудің қолайлы құралы болып табылады және тиісті әдістер үнемі жетілдіріліп отырады.

Тәжірибелік зерттеулердің түрлері рандомизацияланған және рандомизацияланбаған сынақтар болып табылады. Кездейсоқ бақыланатын сынақ: (RCT) Бірнеше клиникалық араласудың біреуін алу үшін адамдар кездейсоқ (кездейсоқ) бөлінетін зерттеу. Осындай араласудың бірі салыстыру немесе бақылау стандарты болып табылады. Бақылау әдеттегі тәжірибе, плацебо («қант таблеткасы») немесе мүлдем араласпауы мүмкін.

Рандомизацияланған бақыланатын сот процесіне қатысатын біреуді қатысушы немесе субъект деп атайды. RCTs қатысушылардың араласқаннан кейін нәтижелерін өлшеуге және салыстыруға тырысады. Нәтижелер өлшенгендіктен, RCTs сандық зерттеулер болып табылады.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабактың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

10-сынып. Зерттеулердегі жағымсыз және жағымсыз факторлар. Эпидемиологиялық зерттеулерге шолу. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.

Мазмұны Екіжүзділік эпидемиологиялық зерттеудегі кез-келген жүйелік қателік ретінде анықталуы мүмкін, нәтижесінде қызығушылық нәтижесіне әсер етудің шынайы әсері дұрыс емес бағаланады. Тұжырымдама зерттеу әдіснамасындағы жүйелік қателіктердің салдары болып табылады. Эпидемиологиялық зерттеулерде ауытқушылықтың 50-ден астам түрі анықталды, бірақ қарапайымдылығы үшін оларды екі санатқа кеңінен топтастыруға болады: ақпараттық ауытқу және селективтілік. Қиындық экспозиция (X) мен нәтиже арасындағы байланыстың балама түсіндірмесін ұсынады. Бұл бақыланатын қауымдастық бұрмаланған

кезде пайда болады, өйткені экспозиция басқа қауіп факторымен (Y) байланысты болады. Y тәуекелінің бұл коэффициенті нәтижемен де байланысты, бірақ зерттеліп жатқан әсерге тәуелсіз, X. Нәтижесінде, болжалды ассоциация X экспозициясының нәтижеге әсер етуімен бірдей емес.

Тапсырмалар.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру
Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

Module III. Module III. Types of Epidemiology

11 сынып. Диагностикалық және скринингтік сынақтар. Сынақтардың сезімталдығы мен ерекшелігі.

Мазмұны Егер аурудың белгілері немесе белгілері болса, диагностикалық тест аурудың болуы немесе болмауы үшін қолданылады. Скринингтік тест аурудың асимптоматикалық тұлғаларын анықтайды. Диагностикалық тест нақты диагноз қою үшін оң скринингтік тексеруден кейін жасалады.

Тест нәтижелерін ескере отырып, аурудың болу ықтималдығы тесттің болжамды мәні деп аталады. Позитивті болжамды мәні - оң (қалыпты емес) тест нәтижесі бар пациенттің іс жүзінде ауруға шалдығу ықтималдығы. Теріс болжамды мән - теріс (қалыпты) тест нәтижесі бар адамның аурудан шынымен босатылу мүмкіндігі.

Сезімталдық дегеніміз - тесттің ауруға шалдыққандарды дұрыс анықтау мүмкіндігі.

Ерекшелігі - бұл тесті ауруға шалдықпағандарды дұрыс анықтау мүмкіндігі.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

12-класс. Эпидемиологиядағы статистикалық әдістер. Мета-талдау. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.

Мазмұны Эпидемиологияда қолданылатын статистикалық әдістер мен әдістер.

Эпидемиологиялық зерттеулер зерттеу дизайны мен мәліметтер типіне байланысты анықталады. Деректерді талдау, статистикалық ойлау, көпжақты талдау, деректерді өңдеу, мета-анализдің принциптері. Мета-анализ - бұл зерттеу тобы туралы қорытынды шығару үшін алдыңғы зерттеу нәтижелерін жүйелі түрде бағалау үшін қолданылатын сандық, формальды, эпидемиологиялық зерттеу жобасы. Мета-анализ көптеген ғылыми жарияланымдардағы ақпаратты біріктіреді және анықталған қауымдастықтар арасында шынайы позитивтерді табу мүмкіндігін арттырады. Мета-анализ - бұл бұрын жарияланған кішігірім зерттеулерді тиісті қолдану арқылы диагностикалық немесе емдік режимді бағалауға мүмкіндік беретін аналитикалық құрал.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді,

талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008
- Ұсынылған оқулық: Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
1. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
 2. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
 3. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
 4. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

13 Сынып. Медицинадағы DEPTH моделі. Эпидемиологиялық зерттеулерді енгізую Медицина. Мысал ретінде веб-сайттардағы ғылыми мақалаларды қолданатын практикалық жұмыс.

Мазмұны Медицинадағы DEPTH моделі. Клиникалық медицинаның міндеттерін шешу үшін диагностикалық, этиологиялық, болжамдық және терапевтік зерттеулер бар.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру Әдістемелік

ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013

2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008

3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007

4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.

5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

14-сынып. Экспозицияға бағытталған эпидемиология: еңбек, қоршаған орта, тамақтану, радиациялық, физикалық белсенділік эпидемиологиясы.

Мазмұны Эпидемиология жұмыс орнындағы зиянның халықтағы ауру мен жарақаттың жиілігі мен таралуына әсерін зерттеу ретінде анықталды. Сонымен, бұл эпидемиологияның инфекциялық, жүрек-тамыр аурулары және т.б. эпидемиологиясы сияқты экспозицияға бағытталған пән. Экспозицияға бағытталған эпидемиологияның түрлері - еңбек, қоршаған орта, тамақтану, радиациялық, физикалық белсенділік эпидемиологиясы. Талқылау.

Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді,

талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық::

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013

2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008

3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007

4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.

5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.

15-класс. Нәтижеге бағытталған эпидемиология: инфекциялық эпидемиология, жүрек-тамыр аурулары және денсаулық, қатерлі ісік эпидемиологиясы, қант диабеті эпидемиологиясы, психиатриялық бұзылулар эпидемиологиясы.

Мазмұны Нәтижеге бағытталған эпидемиология, инфекциялық ауру эпидемиологиясы, жүрек-тамыр аурулары және денсаулық, қатерлі ісік эпидемиологиясы, қант диабеті эпидемиологиясы, психиатриялық бұзылулар эпидемиологиясы экспозицияны анықтаушылармен байланысты нәтижелер негізінде (себептері мен қауіп факторлары). Олар ауыртпалықтың негізгі себебі: аурушандық, өлім және бұзылулар.

Талқылау. Шағын топтардағы оқушылар тапсырмаларға жауап береді, талқылайды және сипаттама береді. Сабақтың мақсаты: білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру

Әдістемелік ұсыныстар: студенттер эпидемиологиялық зерттеулердің классификациясын және критерийлерін білуі керек, сипаттамалық зерттеуді терең білуі керек: мақсаты, міндеттері, нәтижелері, медицинада қолданылатын нәтижелер мен шамалар.

Баллдар оқу жоспарына сәйкес беріледі.

Қажетті оқулық:

1. Aschengrau A., Essentials of Epidemiology in Public Health, 3rd Edition, 2008

Ұсынылған оқулық:

1. Gordis: Epidemiology, 5th Edition, Saunders 2013
2. Rothman K., Modern Epidemiology, 3rd Edition, 2008
3. Pickles A. Epidemiological Methods in Life Course Research, 1st Edition, 2007
4. Webb P and Bain C. Essential Epidemiology: An introduction for Students and Health Professionals. Second Edition. Cambridge University Press. 2011.
5. Wolfgang, A. Handbook of Epidemiology. Vol.1//Ahrens Wolfgang, Peugeot Iris. - 2 ed.- Springer Reference, 2014.- 469 p.
6. Principles and methods of Epidemiology. 3-d Edition. R. Dicker Ooffice of epidemiologic program СДС, USAID. -2012.-457 P.
7. Principles of Epidemiology in Public Health Practice. Third Edition. An introduction to Epidemiology and Biostatics.US, CDC, Atlanta. -2012.-6-75 p.
8. Hennekens, C., & Buring, J. (1987). Epidemiology in Medicine, Boston/Toronto: Little, Brown and Company.
9. Kelsey, J., Whittemore, A., Evans, A. & Thompson, D. (1996). Methods in Observational Epidemiology, Second Edition, New York: Oxford University Press.

1. www.who.org

2. www.cdc.gov

3. www.medline

4. www.cockraine.library

5. www.PubMed